

PRIZADEVANJA ZA POVEZOVANJE GLASBE IN MEDICINE: TRENUTNI DOSEŽKI TRILETNEGA PROJEKTA B-AIR

Ana Kuder, Manca Kok, Saška Rakef in Igor M. Ravnik
Mednarodni simpozij Odprimo vrata glasbeni umetnosti in znanosti
UL Akademija za glasbo
25. 11. 2022

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Sofinancira program
Evropske unije
Ustvarjalna Evropa

O PROJEKTU B-AIR

- b-air.infinity.radio raziskuje in prevprašuje vlogo zvočne umetnosti in slušnega kanala za percepcijo, kognicijo, komunikacijo in socializacijo v človekovem razvoju, zdravju in bolezni
- Nosilec projekta: Javni zavod RTV Slovenija, Radio Slovenija, skupaj z osmimi partnerskimi organizacijami
- Finančna podpora: Program EU Ustvarjalna Evropa, RS Ministrstvo za kulturo
- Sodelovanje umetnikov, strokovnjakov z različnih področij in novinarjev
- Akcijski načrt za spodbujanje zdravniške stroke in širše javnosti k razmisleku o glasbi kot pomembnemu dejavniku v slovenskem zdravstvenem sistemu

MNENJE GLASBENO AKTIVNIH ZDRAVNIKOV O VLOGI GLASBE V ZDRAVSTVENEM SISTEMU

- Maj 2021: krajša anketa za glasbeno aktivne zdravnike (N = 16)
- Namen: raziskati zanimanje in motivacijo za uvedbo glasbe v zdravstveni sistem
- Trenutno stanje uporabe glasbe v zdravstvu:
 - 37.5% se ni srečalo z glasbo v zdravstvu
- Trenutna uporaba glasbe:
 - posebni dogodki za bolnike
 - v čakalnicah
 - v kirurških in porodnih sobah
 - v prostorih za obsevanje
 - stik nedonošenčka s staršem

Babikian, T., Zeltzer, L., Tachdjian, V., Henry, L., Javanfard, E., Tucci, L., Goodarzi, M. in Tachdjian, R. (2013). Music as medicine: a review and historical perspective. *Alternative and Complementary Therapies*, 19(5), 251-254.

Dimopoulos-Bick, T., Clowes, K. E., Conciatore, K., Haertsch, M., Verma, R. in Levesque, J. F. (2019). Barriers and facilitators to implementing playlists as a novel personalised music intervention in public healthcare settings in New South Wales, Australia. *Australian Journal of Primary Health*, 25(1), 31-36.

MNENJE GLASBENO AKTIVNIH ZDRAVNIKOV O VLOGI GLASBE V ZDRAVSTVENEM SISTEMU

- Zanimanje za uvajanje glasbe:

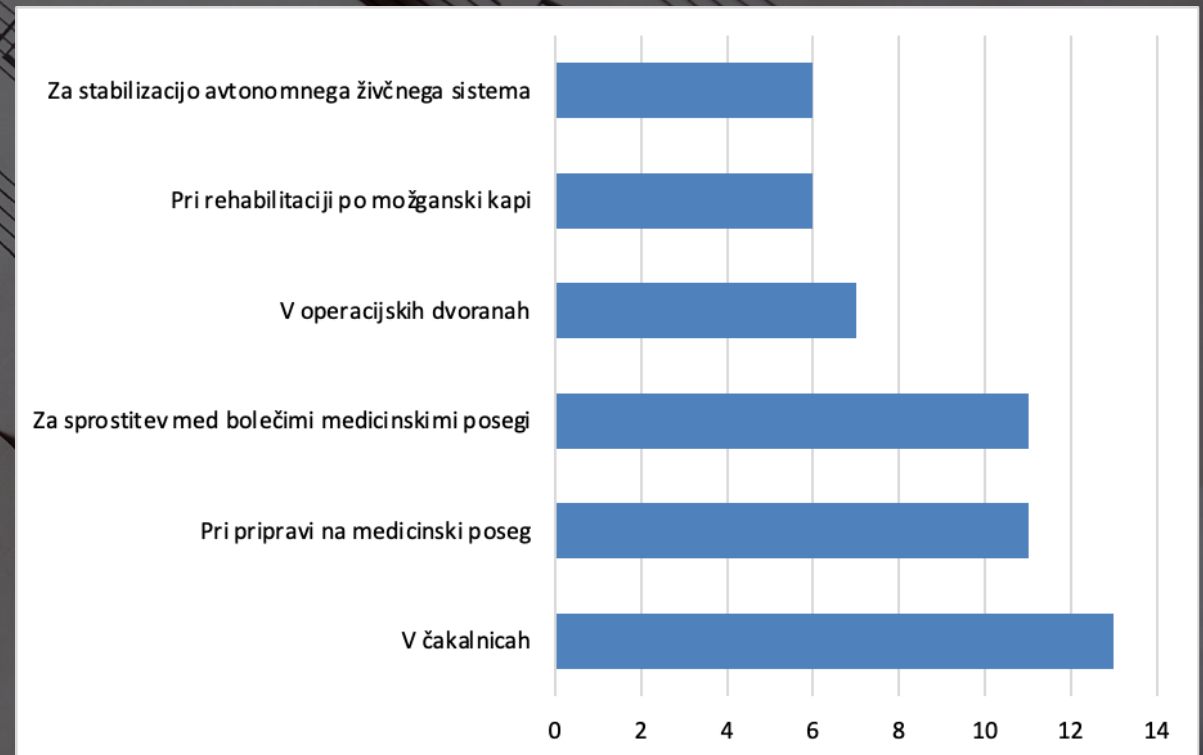
- 75 % je ideja navdušila
- 25% je izrazilo zadržke

- Izraženi pomisleki:

- Vprašljivo sprejemanje s strani vodstva
- Koristnost glasbenih intervenc
- Preobremenjenost zaposlenih
- Izbor glasbe

- Predlogi udeležencev:

- Jasen načrt, vključno z nujnim izobraževanjem osebja
- Več raziskav o učinkih glasbe

MNENJE GLASBENO AKTIVNIH ZDRAVNIKOV O VLOGI GLASBE V ZDRAVSTVENEM SISTEMU

- Poznavanje koristi glasbe:
 - Le ena oseba ocenila dobro razumevanje prednosti uporabe glasbe
 - Več sistematične izobrazbe zdravstvenih delavcev o koristi glasbe
- Julij 2021: nadaljnja študija, ki bi vključevala tudi glasbeno neaktivne zdravnike
 - Prejeli le 3 odzive
 - Zdravstveni kader verjetno preobremenjen, predvsem med epidemijo

ŠIRJENJE ZNANJ PREKO RADIJSKEGA MEDIJA

- Radio pomemben vir izobraževanja, informacij in zabave
- Širok doseg občinstva in sodelovanj
- Želja po skrbi za celostno skrb za razvoj in kakovost obravnav otrok in ranljivih skupin
- Gradivo lahko služi tematskih razpravam in širjenju znanj

B-AIR ZVOČENJA

- Poljudno naravnani strokovni pogovori o uporabi glasbe v zdravstvu z eminentnimi gosti, pod vodstvom prim. Igorja Mihaela Ravnika
- 3. program Radia Slovenija – program Ars in podkasti
- Cilj intervjujev: širjenje znanja in izkušenj dobrih praks, ozaveščanje o pozitivnih učinkih glasbe v družbi in v medicini

Gostje oddaj	Ustanova	Tema oddaje
Darko Breitenfeld	Hrvatski savez klubova lječenih alkoholičara, Zagreb	Začetki glasbene terapije v srednji Evropi
Ivan Rektor	Center za nevroznanost, Masarykova univerza v Brnu	Mozartova sonata K448 za dva klavirja in epilepsija
Giuseppe Pino Pocolen, Vali Glavič Tretnjak	Lo Specchio Sonoro, Desio; Pediatrična klinika, UKC Ljubljana	Nebesedna glasbena terapija
Mihaela Kavčič	Ad Libitum, Logatec	Glasbena terapija za otroke z rakom in za osebe z demenco
Stefan Koelsch	Oddelek za biološko in medicinsko psihologijo, Univerza v Bergenu	Glasba in možgani
Clement Francois	Laboratorij za besedo in govor, Univerza Aix-Marseille	Beseda, govor, plastičnost možganov
Manuela Filippa	Univerza v Aosti, Univerza v Ženevi	Novorojenček in materin glas
Katarina Kompan Erzar	Teološka fakulteta, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani in SFU Ljubljana	Prvi koraki v svet zvoka in glasbe
Miran Možina	SFU Ljubljana	Psihoterapija, glasbena in plesna terapija
Irena Hočevnar Boltežar, Nataša Prebil, Rozalija Kušar in Petra Bavčar	Center za motnje glasu, govora in požiranja, Klinika za ORL n cervikofacialno kirurgijo, UKC Ljubljana	Glas, govor in petje
Saba Batellino	Avdiovestibuloški center, Klinika za ORL in cervikofacialno kirurgijo, UKC Ljubljana	Sluh in posluš
Andre Lee	Visoka šola za glasbo, gledališče in medije, Hannover	Fiziologija glasbe in medicina za glasbenike
Ladislav Krapac, Iva Bartolić	Poliklinika za neoperativno zdravljenje hrbtenice, Zagreb	Fiziologija izvajanja glasbe in medicina za glasbenike
Peter Vuust	Kraljeva glasbena akademija, Univerza v Aarhusu	Raziskave Centra za glasbo v možganih
Janja Hana Jamnikar, Andraj Adamek	Pediatrična klinika UKC Ljubljana	Umetnost za otroke v bolnišnici
Jaka Škapin	Luminelle's, London; Pojekt Plešemo s Parkinsonom	Petje , govor, ples
Jamie Wilcox, Chaminda Stanislaus	Radio Lollipop, Bolnišnica Great Ormond Street, London	Bolnišnični radio za otroke

ŠIRJENJE GLASU O PROJEKTU

- Sinapsina nevroznanstvena konferenca 2021
 - Nevrologija glasbe in možagov (Daniele Schon, Univerza Aix-Marseille)
 - Raziskave na dokazih temelječih glasbenih intervenc (Stephan Koelsch, Univerza v Bergnu)
 - Zgodnje glasbene intervence pri dojenčkih (Manuela Filippa, Univerza v Ženevi)
 - Variabilnost srčnega utripa v povezavi z glasbenimi žanri (Uroš Kovačič, Univerza v Ljubljani)
- Znanstvena konference Neuromusic VII (Univerza v Aarhusu)
- Predavanje na Kulturnem bazarju Ministrstva za kulturo v Ljubljani
- Predstavitev na Združenjem nevrologov

NAČRTI ZA PRIHODNOST

- Vzpostavitev bolnišničnega radia Pediatko (Pediatrična klinika UKC LJ)
- Postavljanje osnov za vključevanje glasbe v zdravstveni sistem
- Priredba psihodiagnostičnega inštrumenta za ocenjevanje glasbenih spretnosti
- Pilotna študija primerjave različnih glasbenih intervenc za osebe s Parkinsonovo boleznijo (v procesu dogovarjanje z Nevrološko kliniko UKC Ljubljana)
- Srečanje delovne skupine na temo medicine za glasbenike

PO ZAKLJUČKU PROJEKTA B-AIR

- Ugotavljamo, da je kar nekaj naklonjenih oseb
- Pomembno izvedeti, kaj se v slovenskem prostoru dogaja in kakšne so želje
- Kako spodbuditi motivacijo za raziskave in uporabo glasbe v medicini?
- Kako takšne projekte podpreti kadrovske, organizacijsko in finančno?

ZAKLJUČKI

- Kako povečati zanimanje za uporabo in obravnavo glasbe kot pomembnega dejavnika v slovenskem zdravstvenem sistemu?
- Primanjkljaj znanja in sistematičnega izobraževanja
- Pomembno združiti izsledke raziskav s potrebami in možnostmi, ki jih vidijo zdravstveni delavci

Vprašanja?
Komentarji?

- Kontakt:
- ana.kuder@gmail.com, manca.kok@gmail.com

